

Nieuwsbrief Variaties vzw (juni 2010 (jaargang 1 – nr.1))

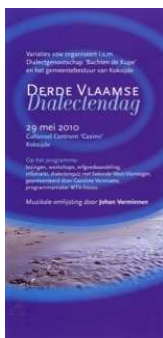
Dit is het eerste nummer van de elektronische nieuwsbrief van Variaties vzw. Koepelorganisatie voor dialecten en oraal erfgoed in Vlaanderen.

Wie de nieuwsbrief van Variaties niet meer wil ontvangen kan zich uitschrijven door dat even te melden aan variaties@huisvanalijn.be

We bezorgen deze eerste nieuwsbrief aan deelnemers van de derde Vlaamse dialectendag en aan onze aangesloten leden.

Veel leesplezier

Derde Vlaamse Dialectendag in Koksijde op 29 mei 2010

Al voor de derde keer pakte Variaties vzw uit met een gevarieerd programma op de tweejaarlijkse dialectendag, die dit jaar in het cultureel centrum Casino in Koksijde werd gehouden. Dat de belangstelling voor dialecten in Vlaanderen nog steeds erg groot is, bleek duidelijk uit het talrijk opgekomen publiek.

Dat publiek kon, na een welkomstwoord door Variaties-voorzitter Jacques Van Keymeulen, in de voormiddag kiezen uit een aantal workshops en lezingen. Zo vertelde Roxane Vandenberghe iets over de woordenschat van de zeevisserij, gaf ex-redacteur Hugo Ryckeboer een inleiding tot de dialecten van Frans-Vlaanderen en bracht Jacques Van Keymeulen de geïnteresseerden iets bij over de klankleer van de dialecten. Rik Sohier van het Westhoekse dialectgenootschap Bachten de Kupe, dat de dag mee organiseerde, gaf een lezing over het fenomeen van de 'blauwers' of smokkelaars in de West-Vlaamse grensstreek met Frankrijk.

Wie dat wou, kon ten slotte ook deelnemen aan een debat over de zin of onzin van dialectlessen voor allochtonen, die bijvoorbeeld aangeboden worden door de VDAB Kortrijk, of aan de erfgoedwandeling, die als thema had 'Koksijde door de ogen van de Zoeaven'. De wandeling had vooral oog voor de prachtige architectuur in de kustgemeente aan het begin van de 20ste eeuw.

Tijdens de middagpauze was er als vanouds weer de boekenmarkt. Verschillende dialectverenigingen uit heel Vlaanderen presenteerden er hun publicaties.

Na de middag gaven prof. dr. Jacques Van Keymeulen en prof. dr. Magda Devos een plenaire lezing. Jacques Van Keymeulen had het over het pilootproject van Variaties vzw *Woordenboek van de Nederlandse Dialecten*, waarvoor trouwens nog steeds vrijwilligers gezocht worden (zie verder) en Magda Devos sprak over de invloed van Kustwestgermaanse elementen in verschillende dialecten. Daarna bracht Johan Verminnen sfeer in de zaal met een geslaagd optreden, waarbij hij ook enkele liedjes in het Brusselse dialect bracht.

Het laatste onderdeel van de dialectendag in het cultureel centrum Casino was een dialectenquiz met enkele bekende West-Vlamingen, gepresenteerd door WTV-presentatrice Caroline Verstraete. Wendy Van Wanten, Chris Lomme, Kurt Defrancq, Wilfried De Langhe, Joke Devynck, Katrien Vandendries, Bart Caron en Roland Desnerck namen het in teams van twee tegen elkaar op, onder het alziend oog van de strenge juryleden Magda Devos en Wim Sohier.

Ook het publiek kon meedoen aan de quiz en proberen de tien niet altijd even makkelijke vragen over dialect juist te beantwoorden. Voor wie er niet bij was, zullen we binnenkort de quiz op de website van Variaties plaatsen. Na het overlopen van de juiste antwoorden en een afsluitend dankwoordje werd de derde dialectendag afgesloten met een receptie in het gemeentehuis van Koksijde.

Foto's van Sabine De Schrijver, Tineke De Pauw, Alfred Penel en Matthias Lefebvre

Nog altijd vrijwilligers gezocht voor het Woordenboek van de Nederlandse Dialecten

"Variaties vzw. Koepelorganisatie voor dialecten en oraal erfgoed in Vlaanderen" is nog steeds op zoek naar vrijwilligers die mee willen helpen met het nakijken van tekstbestanden van diverse Vlaamse dialectwoordenboeken. Enkele dialectwoordenboeken zijn ingescand en naar een tekstbestand omgezet. Aangezien een computer geen dialect kan spreken en lezen, staan er fouten in het tekstbestand, die eruit gehaald moeten worden.

Op dit ogenblik zijn er al vrijwilligers aan het werk voor het Gentse woordenboek van Lievevrouw-Coopman, het West-Vlaamse dialectwoordenboek van De Bo, het Wase dialectwoordenboek van Joos en het Zuid-Oost-Vlaams dialectwoordenboek van Teirlinck. Wij danken de vrijwilligers hier al eens voor het mooie werk dat ze leveren. We zoeken dus nog meer vrijwilligers die een deel van een gedrukt dialectwoordenboek willen vergelijken met het tekstbestand (bijv. één letter, of enkele bladzijden) om de fouten te ontdekken en het tekstbestand (Word) te verbeteren. Belangstellenden kunnen contact opnemen met Veronique De Tier (variaties@huisvanalijn.be).

Ondertussen hebben heel wat auteurs van dialectwoordenboeken al hun toestemming gegeven om hun dialectwoordenboek te laten opnemen in de database. We kregen al positieve respons uit Oostende, Izegem, Kortrijk, Asse, Berlare, Gooik, Diepenbeek en Ninove. Uiteraard hopen we nog heel wat andere dialectwoordenboeken te kunnen opnemen in de toekomst.

Meldpunt Taal

Meldpunt Taal is een groot samenwerkingsverband tussen Nederlandse en Vlaamse taalinstellingen, waar ook Variaties vzw aan meewerkt. Dit meldpunt is online sinds 15 juni. Je vindt de website op www.meldpunttaal.nl of www.meldpunttaal.be.

Het Nederlands verandert voortdurend, maar tot nu toe ontbrak de mogelijkheid voor het publiek – bij elkaar 23 miljoen ‘ervaringsdeskundigen’ – om die veranderingen ergens te melden, anoniem of met naam en toenaam. Op 15 juni kwam daar verandering in, want dan ging het Meldpunt Taal online. Het meldpunt maakt de signaleringen van het publiek samen met allerlei bestaande taaldatabanken toegankelijk voor een breed publiek.

Bij het Meldpunt Taal kunt u drie dingen doen:

- **Zelf een taalobservatie melden.** Stel: in een gesprek of op radio of tv hoort u een woord dat u nog niet kende. Of u stuit al lezend – in een boek, krant, tijdschrift of op internet – op een opmerkelijke uitdrukking of zinsconstructie. Of u signaleert dat de uitspraak van sommige woorden aan het veranderen is. U kunt deze observaties bij het meldpunt signaleren.
- **Van alles over het Nederlands opzoeken.** Het meldpunt biedt een snel groeiende hoeveelheid taaldatabanken. Bij de lancering kan er al worden gezocht naar de spelling en de betekenis van woorden, naar voornamen, familienamen en plantennamen. Op termijn (na 1 oktober) zal Variaties vzw ook de database met dialectwoordenboeken (het Woordenboek van de Nederlandse dialecten) hieraan koppelen.
- **Meedoen aan onderzoek van taalwetenschappers.** Bij de lancering kunnen bezoekers bijdragen aan onderzoek naar *voetbaltaal* (o.a. naar de taal van sportcommentatoren), *dooddoeners* (‘Wat eten we? Hussen met je neus ertussen!’) en naar zogenoemde *fopopdrachten* (nieuwe werknemers die om een *grasmik* of *mortelvork* worden gestuurd). Geregeld zullen nieuwe vragen gesteld worden aan de website-bezoekers.

Het Meldpunt Taal is een breed samenwerkingsverband tussen grote Nederlandse en Vlaamse taalinstellingen. Deelnemers zijn:

- het Instituut voor Nederlandse Lexicologie
- het Meertens Instituut
- het Genootschap Onze Taal
- de Nederlandse Taalunie
- Van Dale Uitgevers bv
- Stichting Nederlandse Dialecten
- Variaties vzw. Koepelorganisatie voor dialecten en oraal erfgoed in Vlaanderen.

Aan het Meldpunt Taal wordt ook meegewerkt door studenten en onderzoekers van diverse universiteiten (o.a. Leiden, Amsterdam en Gent). Het meldpunt is een idee van Ewoud Sanders, schrijver van een wekelijkse taalrubriek in *NRC Handelsblad*.

